

Treball final de Màster

Contes per a la de-construcció: lectura i creació

Anàlisi de la problemàtica vers els baixos índexs d'hàbits lectors, proposta d'innovació didàctica a partir de contes i llegendes

TREBALL FI DE MÀSTER

LLUÍS RONDA VICIANO

UNIVERSITAT D'ALACANT

CURS 2017/2018

Índex

1. Justificació del treball.....	3
2. Anàlisi de la informació	4
3. Anàlisi del problema i actuació: com podem crear hàbit lector?.....	6
4. La unitat Didàctica: Un passeig de contes.....	7
4.1 Descripció.....	8
4.1.1 Contextualització i justificació.....	8
4.1.2 Objectius.....	10
4.1.3 Competències.....	11
4.1.4 Metodologia.....	11
4.2. Sessions i temporalització.....	12
4.3. Avaluació.....	21
4.4. Revisió i propostes de millora.....	24
1. Conclusions.....	25
2. Bibliografia.....	27
Annex I: Dossier d'activitats: Un passeig de contes.....	28
Annex II (Enllaç <i>Prezi</i> , Preguntes <i>Kahoot</i>).....	35

1. Justificació del treball

Durant el primer quadrimestre del màster de secundària, debatiem molt a classe sobre com i com no ensenyar literatura a les aules. Sempre estàvem tots d'acord, professora inclosa, amb l'eix que vertebrava el discurs individual de cadascú: acostar-se a la realitat de l'alumne, i lligar-la amb el fet o obra literària que pretenem treballar a l'aula. A partir d'ací, emperò, encetàvem un debat molt interessant obert a un ventall d'opinions –i perquè no, contradiccions- enorme: paga la pena intentar crear l'hàbit lector i el gust per la literatura en els alumnes per sobre de tot; o per contra és més productiu que a partir de la seua realitat i la literatura que els mostrem a les aules, treballem la seua capacitat d'interpretació, anàlisi i crítica acarada a la interpretació de qualsevol disciplina artística?

Els baixos índexs lectors adolescents cada vegada són més preocupants, i l'entrada de la tecnologia, la força de les imatges i la immediatesa que caracteritza la nostra societat, ha ajudat a devaluar la literatura en la vida de les persones, i per tant, la seua funció vertebradora en l'àmbit cultural. No obstant això, no tot són males notícies, ja que segons els últims baròmetres oficials, els hàbits de lectura són positius: puguen subtilment els hàbits lectors, encara que en l'adolescència baixen estrepitosament. Ara bé, les dades s'han d'analitzar profundament: l'hàbit lector va molt lligat al nivell d'estudis, i els best-sellers són els llibres més venuts.¹

Tenint en compte aquestes dades del baròmetre oficial de l'estat pel que fa a hàbits lectors, ens planteja el repte de no perdre l'hàbit lector en l'etapa adolescent, quan el món de l'oci i els constants estímuls que et proporciona el descobriment del món a aquestes edats fa que la lectura perda tot l'interés. Probablement, molts d'aquests adolescents, d'adults retornen a la lectura; d'altres no ho faran. Tornant al treball, i després d'aquesta anàlisi superficial, ens plantejem doncs dos reptes: d'una banda, crear –o mantenir- l'hàbit lector en l'adolescència; però d'altra banda, i encara més important, pretenem també donar-li importància a la qualitat de la lectura. Volem hàbit lector, però de qualitat.

---

¹ Segons *Barómetro. Hábitos de lectura en España 2017*

Per tant, hem decidit tractar en aquest TFM la literatura en l'assignatura de Valencià: llengua i literatura basant-me, en gran part, amb l'experiència docent a l'IES Gaia, el centre on vaig fer les pràctiques; atés que el treball es basa en el pràcticum que vam dur a terme en un centre educatiu d'educació secundària. Al següent apartat parlaré de la informació i els coneixements que em van aportar les pràctiques pel que fa a aquestes qüestions. Així, la metodologia que hem seguit per crear aquest TFM ha estat primer d'observació durant el període de pràctiques, preguntant i observant quins llibres tenien més èxit i quins no, preguntant directament a alumnes i professors sobre el tema; i en segon lloc hem passat a la revisió bibliogràfica, que mostrarem seguidament. Amb l'anàlisi i reflexió posterior de tota aquesta informació, passem a la pràctica i fem una proposta d'innovació didàctica on apliquem els coneixements que hem adquirit amb la intenció de crear hàbit lector, però també –i sobretot- lectors de qualitat, dotant als alumnes de sensibilitat de cara a qualsevol manifestació artística, com bé reiterem a les conclusions.

Concretament, faré una Unitat Didàctica de caràcter innovador, on treballaré contes i llegendes de la literatura contemporània catalana, desenvolupada coherentment en relació a la problemàtica dels baixos índexs lectors en els adolescents, a la necessitat de renovació en la manera de fer classes de literatura -motivació i inclusió d'eines TIC-; tot tenint en compte l'atenció a la diversitat i al trencament dels tòpics en qüestions de gènere. Estarà dirigida a un curs de 4t d'ESO, en aquest cas, als grups de 4t de l'IES Gaia de Sant Vicent del Raspeig i a la seua realitat més immediata.

Pense que la literatura, com bé s'hi reitera als articles que emprarem, és una eina perfecta per desgranar el món que ens envolta, treballar els aspectes transversals que hem citat ací i conèixer-nos millor amb les històries, contes i llegendes que hem deixat escrits per sempre i que ens fan un bell retrat de qui hem sigut, qui som, i si ho pretenem, tal vegada també aconseguim que facen pensar en qui volem ser.

2. Anàlisi de la informació

«Uno de los principales avatares que plantea nuestra época [...]es, como bien observaba Sloterdijk, la pérdida de la hegemonía de la escritura, y junto a ella de los libros, como vehículo destacado de transmisión cultural. Las infinitas posibilidades que ofrece la red han puesto en jaque el reinado de las humanidades

como agentes culturales. Esta realidad, se quiera o no, está afectando a la propia educación[...] En un mundo donde la comunicación audiovisual inmediata es posible, dominado fundamentalmente por la libre y masiva circulación de información en la red global, no sorprende que la escritura y la cultura libresca vean su hegemonía puesta en entredicho a causa de una mayor presencia en nuestra vida cotidiana de las imágenes, la comunicación oral o el gráfico digital» (Posada, 2017).

Si atenem als estudis que tracten el tema tenint en compte la realitat més immediata, com apreciem amb l'anterior citació d'Adolfo R. Posada en un dels articles que he fet servir, coincidim amb l'autor: necessitem un canvi substancial en la manera de dur a terme les classes en general, adaptant-les al món actual i a les seues necessitats, aprofitant el desenvolupament tecnològic en benefici de l'educació en forma d'eines TIC. Les reflexions de l'autor tenen molt en compte la realitat més immediata, les conseqüències en tots els àmbits socials d'aquesta època de la comunicació, la informació –o l'excés d'informació- les imatges i la immediatesa. Com a docents, aquesta situació ens empeny a tenir en compte moltes variables que fins ara no s'havien tingut en compte, o bé perquè encara no s'hi havia creat la necessitat –pel que fa a tecnologies, sobretot-, o bé perquè no hi havia encara una consciència clara i activa sobre certs temes, com poden ser les qüestions de gènere que seran presents a la UD.

Aquesta necessitat interna de canvi també es constata en un altre article interessantíssim que faré servir, escrit per Dèlia Amorós i Josep Escribano i publicat dins la revista literària *Ítaca*, on planteja bastir –o ajudar a crear- la identitat col·lectiva i individual, conèixer-nos i comprendre'ns millor a partir de la literatura pròpia mitjançant una pedagogia coeducadora. Amb això, els autors ens duen a reflexionar sobre nosaltres mateixos com a docents: estem suficientment formats com a tal en qüestions de gènere i amb el trencament dels tòpics?

És per això que des del primer moment, he tingut clar que devia tenir en compte aquest aspecte. La realitat més immediata també ens diu, a banda de tot allò que tractem ací a grans trets, que necessitem arrencar des de l'arrel el problema del masclisme i per consegüent, la violència masclista. L'anàlisi de tota la informació a la qual he tingut accés i que mostre ara, fa una crida a la necessària i urgent de-

construcció dels rols de gènere. Òbviament, l'educació sempre ha estat l'eina de transformació social, i és des d'ací d'on hem de bastir els fonaments d'una societat neta de conductes i comportaments patriarcal. Aprofitaré la literatura, com veurem després, per reflexionar i debatre de manera crítica i coherent allò que amaguen les històries que tots coneixem. Com bé deia Eva Martínez al seu llibre *Sota la pell del llop*:

«Si quan estan construint la seua identitat de gènere, a les nenes algú els digués que també són agressives, actives i que poden sortir a lluitar pel que desitgen, arribarien a ser dones més capaces, més completes, més fortes, sense sentir-se culpables cada vegada que emprenen el viatge de l'heroi; i si als nens, quan es construeixen com a homes algú els recordés que poden ser sensibles, delicats i que en alguna ocasió podran ser rescatats, tindriem homes que no s'avergonyeixen de mostrar i viure la seva sensibilitat. Precisament perquè vivim en una societat patriarcal necessitem molts més contes, per a poder créixer plenament com a persones, per humanitzar-nos més enllà de ser home o dona, per integrar en nosaltres allò masculí i allò femení» (Martínez, 2017)

Quan ens plantegem si estem o no suficientment preparats per a dur a terme una docència productiva i adequada, retratem la situació social que tenim envers els coneixements lligats als estudis culturals i de gènere. No seria estrany, doncs, ser docent i no dominar ni saber tractar la sensibilitat del tema en una aula. Tenint en compte la diversitat en totes les seues formes, no podem obviar la nostra responsabilitat pel que fa al trencament de tòpics i en crear programes transversals que creen en l'alumnat l'esperit crític necessari per a trencar amb les preocupants dades de violència masclista, racisme, xenofòbia i en definitiva, amb els prejudicis en qüestió d'identitat i diversitat.

Només amb un primer acostament al tema a partir d'articles recents, constatem sense cap dubte la necessitat urgent de renovació i canvi de perspectiva docent. Així doncs, tenim sobre la taula temes com l'acostament a la realitat actual, la motivació de l'alumnat, ensenyar a llegir críticament i qualitativament, la integració de les eines TIC a l'aula, entre molts altres elements transversals que hi van lligats al fet d'intentar fomentar l'hàbit lector, sense deixar de banda les qüestions que ens han dut a haver de fomentar-lo, adaptant-nos així a la situació des d'una perspectiva realista, coherent i assequible a les nostres possibilitats pel que fa a nivell social i d'infraestructura.

3. Anàlisi del problema i actuació: com podem crear hàbit lector?

La identificació del problema és ben clara: els baixos índexs lectors cada vegada són més preocupants. L'entrada de la tecnologia, la força de les imatges i la immediatesa que caracteritza la nostra societat, ha ajudat a devaluar la literatura en la vida de les persones, com veiem al punt anterior.

La informació que vaig aconseguir a partir de les converses amb docents del departament i amb els mateixos alumnes envers els seus hàbits lectors, em va empentar a investigar en aquest sentit. En general, l'interés pel fet literari no era gaire gran. No obstant això, sí que vaig poder veure com alguns alumnes intercanviaven novel·les gràfiques que llegien per gust propi, o com alguns en parlaven prou bé de llibres obligatoris de l'assignatura de Valencià. En concret, feien referència a la col·lecció de *Xènia: tens un whatsapp*, de l'escriptora Gemma Pasqual. Quan els demanava les raons per les quals els agradava aquest llibre, en general no sabien dir res més que perquè era millor que aquell llibre de l'any anterior o aquell altre tan pesat de l'assignatura de castellà.

Vaig llegir-lo, i vaig constatar aquella teoria de les classes del màster que parlava de l'apropament a la realitat quotidiana dels alumnes i la motivació que crea en aquests. Pel fet de ser actual, aquella col·lecció de novel·les juvenils protagonitzades per Xènia, on s'insereixen les xarxes socials que palpen dia rere dia, on també es mostra la seua manera de comunicar-se, els agradava llegir-les i endinsar-se en el món actual i entretingut que ha creat l'escriptora valenciana.

Amb tot, a banda de la breu experiència docent al centre, el meu criteri ve molt determinat pels coneixements teòrics que tinc a l'abast i que veurem ací. Per això, pense que sense gust per la lectura, no hi haurà hàbit lector. Sospite que per moltes campanyes de foment de lectura que s'hi duguen a terme, si no les lliguem ni focalitzem l'atenció a l'anàlisi crítica i a la lectura de qualitat; ni els mostrem que allò que experimenten quan consumeixen productes artístics del seu gust, eixe gaudi que senten pel que representen per a ells i pel que els fa sentir, també el poden trobar entre els fulls de novel·les, contes, rondalles, llegendes i poemes, no tindran una efectivitat real. Si no mostrem la utilitat de la literatura, mai la podrem fer arribar a uns alumnes que s'han criat en un món vertebrat culturalment per les pantalles i la tecnologia.

En definitiva, el que vull dir és que si no mostrem la raó per la qual existeix la literatura, no crearem hàbit lector. La unitat didàctica que presentem es fonamenta sobre aquesta premissa, i de manera transversal, hi serà sempre present per tal de crear un hàbit lector que naix des de la motivació del mateix alumne. Tanmateix, si no aconseguim crear aquest hàbit, pel camí hauran après la funció cohesionant de la literatura i la seua relació amb la formació del pensament abstracte que al cap i a la fi, mou les nostres vides i ens fa ser com som.

Ací és on entren les qüestions de gènere i la necessitat d'una de-construcció dels rols patriarcals, tan presents en tantes manifestacions artístiques, perquè tenim l'obligació d'analitzar-los, reflexionar i obrir debat per deixar de perpetuar-los també des de la motivació pròpia de l'alumne, ajudant-lo així a crear la seua identitat individual i també col·lectiva. Si són capaços d'imbricar aquests coneixements amb les manifestacions artístiques que consumeixen quan arriben a casa, haurem aconseguit fomentar un poc més l'esperit crític, confegint a l'alumnat el filtre necessari mitjançant el qual siguen capaços de desenvolupar-se en la societat des d'una perspectiva diversa i lliure de prejudicis. Per aquesta raó, treballar aquests aspectes també pot convertir-se en un element de motivació de cara a la lectura: tornem a fer valdre la funció de vertebració i transmissió cultural que ostenta la literatura. Si fem que la literatura els resulte útil, si els ensenyem a llegir qualitativament, tal vegada els creem la necessitat de tenir la literatura present a la seua vida quotidiana.

4. La unitat Didàctica:

Un passeig de contes

4.2 Descripció

Seguint sempre les indicacions del currículum d'educació secundària oficial de la Conselleria d'Educació de l'assignatura de lliure configuració autonòmica que ens escau, València: llengua i literatura, la següent UD està dirigida al nivell d'ESO, 4t curs, i s'insereix al Bloc 4: Educació literària.

Aquesta UD que presente, ve determinada per la necessitat d'innovació que justificava adés en l'anàlisi de la informació, vers els baixos índexs lectors. Quan investiguem

l'arrel del problema, ens n'adonem que el canvi ha de ser substancial, perquè el canvi de la realitat també ha estat tan profund que sembla que no hem tingut temps a adaptar l'educació als nous reptes que s'hi presenten. Per tant, aquesta UD intenta plantar cara a aquesta deflagració de la literatura, intentant crear hàbit lector des d'una òptica més oberta: mostrant la utilitat i el paper cohesionant que ha tingut la literatura al llarg de la humanitat a partir de contes populars, contes contemporanis de Quim Monzó, i llegendes properes a la zona a la qual va dirigida aquesta UD; sempre en consonància amb els objectius i coneixements que ens demana el currículum, com bé veurem.

4.1.1 Contextualització i justificació

El centre on he dut a terme les pràctiques i per al qual està pensada aquesta Unitat Didàctica en particular, és l'IES GAIA, situat a la localitat de Sant Vicent del Raspeig. S'ubica al carrer l'horta, una de les principals vies d'accés i transit de la població, formant part d'un dels barris de nova construcció on s'ha assentat la població més jove. Per aquesta raó, entre d'altres, hi ha una massificació molt gran a les aules, atés que la majoria dels alumnes són els fills d'aquests joves de la zona. En resum, en un edifici construït per albergar uns 400/450 alumnes, hi ha un total de 750 a 800 alumnes entre tots els nivells que s'hi ofereixen.

En relació al nivell socioeconòmic i cultural, és un barri de classe mitjana amb un nivell conflictiu baix. Culturalment és molt ric: hi ha alumnes de nacionalitats ben diverses. Cal destacar la importància de l'esperit pacífic i de respecte que després aquest centre. Només entrar, una gran pancarta et recorda que has de ser tolerant, perquè tots som diferents. A la dreta, hi ha un tauler fet per alumnes amb fotografies i cartolines amb cartells on, a partir d'una frase principal, *la enseñanza es...*, s'afegeixen altres accepcions com excel·lència, esforç, respecte, teua, etcètera; coronats per una gran tisora en contra de les retallades en educació.

Aquesta sensació general de respecte i tolerància, és la que es respira en tots els àmbits del centre: tant entre l'alumnat com entre el professorat. Si bé és cert que sempre existeixen i existiran conflictes entre alumnes, també participen d'aquest esperit de conciliació els mateixos, tenint en compte que han creat un grup de mediació per solucionar els possibles problemes de convivència. De fet, aquesta va ser una

experiència molt positiva que nosaltres, com a antics alumnes, vam valorar molt positivament per la funció social i enriquidora que té dur a terme aquests projectes. Són els alumnes qui el duen avant, ens van explicar com funcionen, i fins i tot ens van representar un conflicte típic a les aules, per fer-nos una demostració de com treballen. És per això que pense que aquesta UD tindria molt d'èxit en aquest centre, perquè la feina pel que fa a respecte, tolerància i diversitat s'ha treballat des de ben aviat, quan els alumnes entren a la secundària.

A més a més, cal dir també que aquest institut, en certa manera, està implicat en la vida social i cultural del poble: a les vesprades, cedeixen les pistes a diverses associacions de Bàsquet locals, i també és l'espai on s'imparteixen els cursos de l'escola Oficial d'idiomes. El centre també organitza unes jornades culturals on es conviden a diverses associacions i grups d'acció cultural que realitzen tallers i activitats relacionades amb el seu camp: jornades culturals, trobades, grups musicals – vam veure un grup, dirigit a un públic infantil del qual no recorde el nom, que tocaven amb instruments reciclats-, concursos literaris com el *Sambogaia*, etcètera. Per aquesta raó, he decidit incloure en la UD una sessió on vindrà a actuar una conta-contes amb la qual prèviament haurem acordat el contingut del seu espectacle, per tal d'adaptar-lo als nostres objectius.

Les condicions de les aules són les habituals, encara que pel que he dit abans en relació a l'alt nombre d'alumnes matriculats, l'espai en moltes aules no és tan gran com caldria. No obstant això, les condicions físiques són prou bones: hi ha a l'abast dels docents i alumnes un ordinador amb connexió a internet, una pissarra, un projector, guix, esborrador, etcètera. Per tant, l'ús de les TIC en general, es pot dur a terme sense gaires problemes, i les eines que incloc en aquesta UD s'adapten perfectament a les infraestructures existents.

Per tant, pel que acabem d'explicar i també pel que veurem a continuació en l'apartat d'objectius i competències, pense que en relació al currículum aquesta Unitat didàctica està perfectament ajustada i és coherent: no només treballarem objectius pedagògics i competencials, sinó que també té molt en compte l'entorn social dels alumnes i la seua realitat. D'aquesta manera valorem la seua realitat social, intentant que aquesta esdevinga una de les motivacions principals de l'alumnat a l'hora d'assolir coneixements: si aquests els serveixen per a aplicar-los al seu món, els resultarà interessant aprendre. Els nous enfocaments cognitius incideixen molt en el sentit de

buscar motivació, i pense que en aquesta UD no podia perdre de vista aquest motiu en cap de les sessions. Respecte a atenció a la diversitat, en aquest cas en concret no hi ha cap alumne de 4t d'ESO al centre que necessite atencions específiques, per aquesta raó no he hagut de fer cap adaptació en aquest sentit.

4.1.2 Objectius

En acabar aquesta UD, els alumnes han de ser capaços de:

1. Fer una anàlisi senzilla dels textos proposats: localització del text en el seu context social, cultural i històric; identificació de l'època literària; trets presents en el text.
2. Exposar, en els debats orals i també en els treballs escrits, conclusions crítiques i raonades, sobre les connexions entre la literatura i les arts - en aquest cas incidirem en la música-. A partir dels contes de Quim Monzó i llegendes populars, analitzarem i compararem temes i tòpics universals, amb creacions de diferent naturalesa, com serà en aquest cas la música amb la cançó de gènere contemporani que mostrem el primer dia, i amb d'altres que puguem conèixer i vinguen al cas.
3. Crear textos cohesionats, adequats al registre, reflexius i amb contingut crític
4. Entendre la funció de la literatura com a transmissora de la cultura i el coneixement, i la seua relació amb la formació del pensament i el desenvolupament social
5. Reconèixer les característiques bàsiques dels textos que treballarem: contes populars, contemporanis i llegendes
6. Detectar, analitzar i no perpetuar estereotips en relació a les qüestions de gènere i diversitat

4.1.3 Competències

Les competències del currículum que treballarem en aquesta UD, seguint les indicacions oficials del currículum de la GVA per al nivell de 4t d'ESO i emmarcades dins el bloc 4, són les següents:

1. CCLI: Competència comunicació lingüística, amb la lectura, anàlisi i debat oral sobre l'anàlisi de les obres que hem triat, així com l'exposició que han de fer per grups.
2. CD: Competència digital amb la utilització de les TIC que farem a classe, i amb els suports digitals com el Prezi o PowerPoint que poden emprar per a fer la seua exposició oral.
3. CSC: Competències socials i cíviques: el fet de detectar, analitzar i trencar amb els estereotips de gènere que podem veure en els contes populars que mostrem, així com el trencament d'aquests en els contes de Monzó a tall d'exemple, intentarà formar a l'alumnat en el sentit social i cívic.
4. CEC: Consciència i expressions culturals: les creacions culturals que mostrem a classe, posades en relació al seu món més immediat, intenten crear consciència cultural, així com brindem l'oportunitat d'expressar-se culturalment amb la reescriptura dels contes que proposem.

4.1.4 Metodologia

La metodologia que emprem en aquesta UD està basada en la teoria socioconstructivista: els alumnes elaboraran els seus coneixements a partir d'allò que ja saben, o que almenys coneixen i forma part de la seua realitat. Hi haurà treballs individuals, com la tasca final, però també treballaran de manera cooperativa amb la creació d'una exposició en grups de 5 o 6 alumnes. Pense que és important fomentar la cohesió del grup, i amb aquests tipus de treball han de cooperar i treballar en conjunt per aconseguir els seus objectius.

Un altre aspecte que cal destacar ací és la força que pren el debat/tertúlia literària. Aquest mètode ens sembla molt adient per treballar l'esperit crític, així com l'argumentació i la creació de discurs oral coherent.

4.2. SESSIONS I TEMPORALITZACIÓ

Tipologia d'activitats

a. Creació d'expectatives i motivació (coneixements previs)

PRIMERA SESSIÓ	
Objectius <ul style="list-style-type: none"> -Creació d'expectativa i motivació -Mostrar la relació literatura-societat -Millorar la capacitat d'anàlisi i comprensió lectora -Fomentar la creació de textos artístics	
Materials <ul style="list-style-type: none"> -Aula estàndard -Ordinador amb connexió a internet i altaveus -Youtube -Textos impresos: conte Ventafocs i la caputxeta vermella de Finn	
Descripció i temporalització	
Descripció general de la creació d'expectativa <p>Connectant amb la seua realitat a partir del gènere del reggaeton amb la cançó <i>Tu no eres mi papi</i> del grup <i>Tremenda Jauría</i>, i comparant-la amb altres cançons més antigues del gènere, crearem un debat guiat sobre les raons per les quals creuen que tenen un missatge diferent al que entenem com a prototípic dins aquest gènere musical. Aquest canvi de paradigma, també el detectem amb els contes populars com la ventafocs o la caputxeta vermella, quan els comparem amb els contes de Finn, com farem ací, amb la intenció de mostrar que tot canvia i evoluciona atenent a les necessitats socials que ens imposen el conjunt d'humans que habitem una comunitat concreta.</p>	
Creació d'expectativa amb tertúlia. Parlem de música actual, parlem de quina manera concebem l'actualitat. Parlem d'art en general: sèries i música	5'

contemporània: El Reggaeton, la cúmbia i els tòpics sexistes. Què passa quan les dones fan reggaeton?	
Mostrem l'exemple del grup <i>Tremenda jauría</i> i posem la cançó <i>Tu no eres mi papi</i> emprant la plataforma <i>Youtube</i> .	5'
Debat envers la manera en com li fa la volta al masclisme que impera dins aquest estil. Com ho fa i per què? Breu anàlisi oral de la cançó en relació al món que ens envolta	5'
Explicuem que amb la literatura passa el mateix: els contes tradicionals plens de tòpics sexistes. Mostrem fotografies en la web <i>Fallen Princess</i> i reflexionem breument sobre què ens volen dir.	5'
Preguntem si recorden la història de la caputxeta vermella. Llegim el conte popular de La caputxeta vermella. Tot seguit llegim <i>La caputxeta vermella</i> de Finn. Continuem amb la lectura de <i>La Ventafocs</i> , del mateix autor.	5'
Introducció d'algunes característiques dels contes populars i lligam amb les necessitats de la societat en relació als contes contemporanis de Finn. En parlem de com ha canviat la concepció de la figura de la dona en la societat i per què. Explicació de l'activitat de tipus	5'

<p>individual. Reescriptura del final de contes populars a triar entre <i>La ventafocs</i>, <i>La caputxeta vermella</i> o <i>La bella dorment</i>. Oberts a que trien altres contes del mateix caire popular i tradicional que els interessin. L'activitat consisteix en, seguint la línia dels contes de Finn, reescriure el final de les històries que hagen triat, aplicant el filtre de les qüestions de gènere que hem treballat amb la comparació. És a dir, deixar en l'estat original el conte tradicional, i canviar només amb tres o quatre línies el final d'aquest des del punt que decidisca l'alumne.</p>	
<p>Temps per fer l'activitat. Resolució de possibles dubtes.</p>	15'
<p>Posada en comú dels seus finals alternatius. Afegir els contes al dossier de la unitat didàctica. Si els ha agradat, tindran l'oportunitat de reescriure un conte íntegre que trien d'entre els que els proposem, i fer-ne una foto a l'estil <i>fallen princess</i> que acompanye al text, com a Tasca final individual.</p>	5-8'

b. Activitats de desenvolupament

<p>Segona sessió</p>
<p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> -Acostar la literatura contemporània als alumnes -Aprendre les característiques generals de la literatura contemporània i de Quim Monzó

<p>en particular</p> <ul style="list-style-type: none"> -Millorar oralitat -Treballar la comprensió lectora -Anàlisi crítica de textos 	
<p>Materials</p> <ul style="list-style-type: none"> -Ordinador -Connexió a internet -Projector -Un <i>smartphone</i> o <i>tablet</i> per alumne 	
<p>Descripció i temporalització</p>	
<p>Entrem al tema. Expliquem els contes dins la Literatura contemporània. Explicació de les característiques de la literatura contemporània mitjançant una presentació amb <i>Prezi</i>. Ens centrem en la figura de Quim Monzó. Vídeo d'una entrevista del programa APM per presentar-lo de manera propera, inserit al <i>Prezi</i>.</p>	<p>20'</p>
<p>Lectura col·lectiva en veu alta del conte <i>Una nit</i>, de l'obra <i>Mil Cretins</i></p>	<p>10'</p>
<p>Tertúlia literària: Anàlisi oral dels contes, característiques de la literatura Contemporània que hem explicat i que trobem al text.</p> <p>Anàlisi profunda del conte, exemple de debat guiat: com acaba? Per què sabem que mai ningú despertarà el príncep?</p> <p>Seguint els tòpics sexistes dels quals parlàvem la sessió anterior i que apareixen als contes tradicionals populars, expliquem que seguint aquests preceptes</p>	<p>20'</p>

les dones mai poden ser heroïnes que salven a un home, ni tampoc hi ha cavallers heroics homosexuals que el besen per despertar-lo. Aquesta és la resposta que buscarem que troben per si mateixos mitjançant el debat guiat, fomentant l'esperit i la lectura crítica	
<i>Kahoot</i> final amb preguntes sobre les característiques bàsiques de la literatura Contemporània, Quim Monzó i els seus contes	5'

Tercera sessió

Tercera sessió	
Objectius -Treballar el gènere de les llegendes i aprendre'n les característiques bàsiques -Acostar la cultura popular i el llegendari local als alumnes -Valorar la cultura popular i fer-los-en partícips d'aquesta amb l'activitat que proposem	
Materials -Textos impresos dels fragments de <i>Llegendes del Sud</i> que hem triat: La fàbrica de tabac i la misericòrdia a Alacant, La cara del Moro, La ubicació de la Santa Faç, La casa de les bruixes (1 per alumne)	
Enquesta oral de coneixements previs. Preguntem: què són les llegendes? En coneixen alguna? En coneixen alguna de la seua ciutat o poble? Expliquem les característiques bàsiques de les llegendes	15'
Lectura activa de les llegendes i històries relacionades amb la ciutat d'Alacant que apareixen al llibre <i>Llegendes del sud</i> de	30'

<p>Joan Borja, concretament al capítol que fa referència a la comarca de L'alacantí. Mentre llegim, com que tractem llegendes de llocs que ben segur coneixen sent habitants de Sant Vicent del Raspeig -com per exemple el castell de Santa Bàrbara- farem pauses per parlar sobre si coneixen el lloc, la història, variants de la llegenda, etcètera.</p>	
<p>Explicació de l'activitat que encomanarem per a casa. Hauran de preguntar a les persones més majors que coneguen del seu poble, llegendes, històries sobre personatges populars locals, contes o rondalles i gravar-los. Una vegada enregistren el material, el transcriuran i l'afegiran al dossier. Tindran l'oportunitat de desenvolupar aquesta activitat i presentar-la com a tasca final, com bé explicarem.</p>	10'

Quarta sessió	
<p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> -Acostar la literatura als alumnes d'una manera més dinàmica -Remarcar el valor de l'oralitat -Fomentar el gust i l'hàbit de cara a les arts escèniques 	
<p>Materials</p> <ul style="list-style-type: none"> -Aula adaptada per dur a terme l'actuació de Tània Muñoz, conta-contes 	
<p>Descripció general de l'activitat</p> <p>La sessió s'adaptarà a la literatura contemporània, als contes de Quim Monzó i/o a les</p>	

<p>llegendes que mostra Joan Borja a la seua obra. Prèviament, concretem què ens interessa treballar amb aquesta sessió. Tània Muñoz, amb una estructura prèvia que adapta a cada situació acadèmica, afegeix els contes o llegendes que ens interessen i fa la seua actuació.</p>	
Presentació de Tània Muñoz, la conta-contes que actuarà a continuació	2-3'
Actuació de la conta-contes	50'
<p>Explicar l'activitat relacionada amb la sessió conta-contes: escriure una redacció d'un full sobre què en pensaven dels contes abans d'aquesta unitat i què en pensen ara, després d'haver vist la funció social que hi amaguen. Preguntem pels aspectes que els hagen semblat importants o curiosos: T'ha cridat l'atenció que hi haja persones que es dediquen a contar contes? Penses que és important conèixer el rerefons dels contes populars tradicionals i comparar-los amb les reescriptures que s'han fet d'aquests? Què creus que has après fins ara? Preguntes a tall d'exemple.</p>	2-3'

Cinquena i sisena sessió

Objectius

- Fomentar el treball cooperatiu
- Treballar anàlisi i síntesi de la informació

-Treballar oralitat i posada en escena
Materials -Ordinador -Connexió a internet -Projector -Eines TIC que trien els alumnes per organitzar la informació: Prezi, Powerpoint, etc. -Rúbriques d'avaluació facilitades junt amb el dossier de la UD
Descripció general i temporalització Prèviament, haurem acordat que per grups de 5 o 6 persones, faran una presentació sobre un conte que escolliran de la llista que facilitarà el professor al dossier. Pararà atenció a l'autor, al context en què fou escrita, i en faran una anàlisi literari adaptat al seu nivell. Com que la classe té 32 alumnes, i les exposicions tindran una durada de deu minuts, necessitarem dues sessions per acabar amb les exposicions, que seran avaluades mitjançant una rúbrica pels mateixos companys i per mi mateix. Després de cada exposició, dedicarem cinc minuts on el docent farà els comentaris que crega pertinents sobre l'exposició del grup en qüestió. Els alumnes empraran una rúbrica –afegida al dossier- per avaluar els grups de companys que presenten. La rúbrica del professor és la mateixa.

c. Tasca final

Sessió 7
Objectius -Aplicar els coneixements que han adquirit en aquesta UD -Millorar la capacitat creativa -Aprendre a crear textos coherents, cohesionats i originals
Materials -Textos que han creat i dossier de l'assignatura
Descripció i temporalització Dedicarem una sessió sencera a posar en comú els treballs finals de la Unitat, per comentar-los i valorar tots els aspectes positius i coneixements que han assolit. D'aquesta manera, podrem veure el progrés dels nostres alumnes, així com fomentar el gust per la lectura i el respecte entre companys. Farem un debat i opinarem sobre els

treballs que ens mostren.

Hi ha tres opcions diferents de tasca final, relacionat amb tot allò que hem vist durant les sessions:

- 1 Reescriure qualsevol conte clàssic -Ventafocs, La Bella Dorment, Blancaneus- atenint-nos al món actual. Escriure un comentari analític del text prop.
Opcional: Afegir una fotografia tipus *Fallen Princess* relacionada amb el text que s'ha escrit.
- 2 Triar una cançó que coneguen, que sàpiguen que té components sexistes, com els que hem detectat a classe (contes tradicionals) i reescriure-la buidant-la en aquest sentit. Afegir una reflexió que justifique els canvis seguint els preceptes que hem explicat.
- 3 Fer un treball de recerca: preguntar a casa per rondalles, contes o llegendes que coneguen. Registrar-la, transcriure-la, i reescriure-la lliurement, fent-ne una adaptació lliure i personal.

La causa per la qual hi presentem aquest ventall d'opcions, és perquè l'alumnat trie, a partir del seu món i realitat concreta, a partir de quin artefacte artístic pretén crear la seua producció personal. El fet de justificar els canvis que ha fet, per què i com mitjançant un comentari, ens ajuda a detectar el nivell de coneixements adquirits per l'alumne a l'hora d'avaluar-lo.

4.3. AVALUACIÓ

Els criteris d'avaluació general seguiran els preceptes del currículum oficial de la GVA en relació a l'assignatura Valencià: llengua i literatura, dirigits al bloc 4: Educació literària del nivell 4t ESO:

BL4.1. Realitzarem lectures d'obres literàries pròximes als seus gustos, triades a proposta del professor/a, en silenci i també en veu alta. Participarem en dramatitzacions

de textos adequats al nivell, on els alumnes es familiaritzaran amb les tècniques expressives i teatrals.

BL4.2. Elaborarem un portfolio, amb una selecció de documents i creacions realitzats a partir de lectures literàries pròximes als seus interessos i adequades al nivell, de forma reflexiva i crítica.

BL4.3. Exposarem, en suports diversos, orals i escrits, les conclusions crítiques i raonades sobre les connexions entre la literatura, les arts i la ciència, analitzant i comparant obres, personatges, temes i tòpics universals, del segle XIX fins a l'actualitat, en creacions de diferent naturalesa (En aquest cas concret entre música actual, contes tradicionals i contes contemporanis de la mà de Quim Monzó, així com la familiarització amb les llegendes locals a partir de l'obra de Joan Borja *Llegendes del Sud*)

BL4.4. Analitzar un corpus de textos literaris, seleccionats entorn d'un tema o tòpic comú, com a forma d'aproximació a la literatura, identificant els trets essencials del context sociocultural i literari de l'època i les característiques del gènere i realitzant un comentari de forma i contingut per a expressar raonadament les conclusions extretes, per mitjà de la formulació d'opinions personals.

En definitiva, es tracta d'una unitat didàctica amb una avaluació formadora. Per això, una vegada acabem la UD, els alumnes lliuraran un dossier d'activitats on inclouran totes les activitats que hem dut a terme, incloent-hi la tasca final, on podrem apreciar la seua evolució.

L'activitat de la sessió inicial, on amb unes tres línies l'alumnat reescriu el final d'un conte tradicional en la línia de Finn, ens servirà en certa manera d'indicador del nivell dels alumnes, de la seua capacitat de creació i d'assoliment de coneixements i idees lligades a la literatura i a tot allò que fa referència al pensament i a les reflexions abstractes que conformen el teixit cultural i social, inherents a qualsevol manifestació artística. Pel fet de ser una activitat senzilla i ràpida, i que té relació amb tot allò que acabem d'explicar en aquesta primera sessió, ens ajuda en certa manera conèixer les capacitats i els coneixements de manera individual; esdevenint així una ajuda per indicar-nos als docents com desenvolupar adientment la UD.

Per aquesta raó, no inclourem aquesta activitat als percentatges d'avaluació:

Activitat 0: Escriptura del final alternatiu

Activitat 1: *Kahoot* (5%)

Activitat 2: Recerca i transcripció d'una rondalla, personatges populars, llegenda, conte, cançó popular (15%)

Activitat 3: Comentari sobre l'actuació de la conta-contes Tània Muñoz (15%)

Activitat 4: Exposició en grup anàlisi d'un conte (15%, mitjançant rúbriques que apareixen al dossier, nota col·lectiva integrants del grup)

Tasca final: Escollir entre les tres opcions de tasca final disponible (30%)

Intervenció debats literaris: (20 %)

Com veiem, se li dóna molta importància a la Tasca final però també a la intervenció en els debats literaris. La qualitat de la transcripció s'avaluarà en relació a l'ús i adequació estàndard de la llengua, això com també la tasca final i el comentari/reflexió sobre l'actuació de la conta-contes; encara que en aquests també s'hi tindrà en compte la coherència i cohesió a l'hora de produir artefactes literaris i no literaris propis, així com l'originalitat i la inclusió dels continguts que hem vist a les sessions. Pel que fa als debats, el docent estarà atent i prendrà anotacions sobre les intervencions dels alumnes a classe. Per als alumnes que no han fet cap intervenció, la nota serà de zero punts. Per als alumnes que hagen fet alguna intervenció puntual, la nota serà de mig punt (5%); per als alumnes que intervinguen prou vegades, però el docent considera que haurien pogut esforçar-se més, la nota serà d'un punt (10%); i per als alumnes que hagen intervingut reiteradament i hagen mostrat una actitud favorable i d'interés cara al debat, la nota serà de dos punts (20%). El docent haurà d'estar atent a les intervencions dels alumnes i valorar-les atenent a la qualitat dels arguments emprats i al nivell de coneixements que assolixen al respecte. Si ve al cas, s'avaluaran negativament les intervencions que incoherents o que no s'adeqüen al clima de respecte propi de qualsevol debat.

L'avaluació serà individual a excepció de l'exposició en grup, que s'avaluarà col·lectivament pels alumnes mitjançant rúbriques que facilitarem al dossier. Aquestes rúbriques empraran un sistema senzill d'avaluació adaptat al nivell dels alumnes, 3/2 /1 /0, que equival als punts que li donen en cada aspecte qüestionat. L'equivalència ve donada pels següents preceptes:

3 punts. L'alumne ha demostrat assolir íntegrament i satisfactòria els conceptes relacionats amb el criteri d'avaluació.

2 punts. L'alumne ha demostrat assolir els conceptes relacionats amb el criteri d'avaluació de manera més o menys satisfactòria, llevat d'algun aspecte millorable.

1 punt. L'alumne ha demostrat assolir els conceptes relacionats amb el criteri d'avaluació d'una manera superficial i poc profunda.

0 punts. L'alumne ha demostrat no haver assolit cap coneixement relacionat amb el criteri d'avaluació.

4.4.REVISIÓ I PROPOSTES DE MILLORA

La reflexió final que en fem després de crear aquesta UD, és que hem intentat modelar-la partint de la realitat més immediata, atenint-nos a la necessitat també immediata de canvi en la manera d'ensenyar literatura i en la manera de concebre l'educació en general. És per això que les infraestructures necessàries per a dur-la a terme són el més adaptades possibles a la realitat de qualsevol altre centre docent diferent del que hem dirigit la UD en particular.

Cal remarcar que per a dur a terme les activitats amb la conta-contes, necessitem el vistiplau de la directiva i el pagament a Tània Muñoz per la seua actuació.

D'altra banda, també podem intentar afegir una altra activitat molt interessant si aconseguim contactar amb l'acadèmic d'aquesta casa, Joan Borja, i concretem una xicoteta ruta literària sobre les llegendes d'Alacant per la mateixa ciutat, visitant els llocs que inspiren les llegendes que hem llegit a *Llegendes del Sud*. De fet em semblava una opció molt interessant atenent al lligam que té sobre la sessió tercera, i per l'interés que pot despertar apropar el paper a la seua realitat tan quotidiana, com és la ciutat d'Alacant. Finalment no l'hem inclosa oficialment, pel fet de ser més complicada de dur a terme –necessitem un dia lectiu i la inclusió de l'activitat a la programació del departament des de l'inici de curs- encara que si fos possible, no dubtaríem en dur-la a terme. Aprofitem per a recordar que l'activitat d'enregistrament d'una cançó, conte,

rondalla o llegenda, així com el relat sobre personatges populars que hauran de fer els alumnes, estan directament inspirats en els treballs de recerca que ens demanava el mateix Joan Borja en la seua assignatura quan érem alumnes de Filologia Catalana a la Universitat d'Alacant.

Tal vegada els punts forts d'aquesta UD siga el continu debat i reflexió a classe, la posada en comú de moltes de les activitats, la de-construcció pel que fa a qüestions de gènere; sense oblidar que l'eix vertebrador és partir de la seua realitat concreta, per facilitar l'aprenentatge des de la seua pròpia experiència i anar construint els coneixements a mesura que reflexionem amb els debats guiats.

Els punts febles en poden ser molts, com per exemple no poder dur a terme l'activitat de Tània Muñoz per incompatibilitats horàries, problemes econòmics, entre altres imprevistos que poden sorgir. No obstant això, el contacte amb Tània ha estat real i la seua predisposició és total, a més d'explicar-me molt detalladament com podríem dur-ho a terme per treure-li el màxim profit didàctic a la sessió. Però tal vegada el punt feble més gran és el referent a nosaltres com a docents: hem d'estar molt preparats per poder dur conduir adequadament els debats, per aconseguir una veritable reflexió profunda per part dels alumnes, sense oblidar-nos de la part més òbvia: la contínua creació d'expectativa en els debats, la vivesa i dinamisme que li hem de donar i els coneixements quant a qüestions de gènere i identitats, com bé feia referència Dèlia Amorós i Josep Enric Escribano a l'article que esmentàvem en aquest mateix treball.

5. Conclusions

Dur a terme aquesta UD implica tantes coses, que evidencia la necessitat de formació del professorat en tots els sentits. Implica ajudar a construir un futur un poc més lliure dels estereotips que hem begut des de la infantesa, a través dels cànons universals de literatura tradicional i que amb el temps, han estat contínuament posats en dubte i reescrits en clau contestatària atenent a les necessitats reals de canvi. Evidentment, implica també acostar d'una manera molt més dinàmica i propera la literatura als alumnes, intentant crear hàbit lector a partir del gust per la literatura i l'intent de millora constant de la capacitat analítica i crítica de qualsevol producte artístic.

En definitiva, intentem fer dels alumnes lectors de qualitat, perquè d'aquesta manera és més fàcil que els cride l'atenció la lectura: hauran entés la seua funció vertebradora com a vehicle cultural, la seua relació amb la música i amb la resta d'arts, entre altres aspectes que realment poden fer dels alumnes bons lectors. Tanmateix, sent realistes, no tots els alumnes acabaran sent lectors habituals; però aquesta funció vertebradora que sempre ha tingut la literatura, almenys dins els centres educatius no es perd, i a més a més ens pot servir com a eina per acostar-los a aquella cultura de qualitat de la qual parlava Teresa Colomer al seu estudi *Lectures Adolescents* (2008). Aportant els coneixements que pretenem a l'alumnat, incidim també en la seua construcció individual i en la creació d'una identitat lliure d'estereotips; així com a la construcció de la seua identitat col·lectiva pel fet d'acostar les llegendes locals, i intentar crear interès sobre la cultura popular que tenen a l'abast amb familiars i coneguts majors.

Amb aquest treball intentem ajudar a millorar els baixos índexs lectors que ens mostren els estudis que hem emprat; però tot tenint en compte la realitat social que devalua cada vegada més el poder vertebrador de la literatura davant l'auge de les imatges i la cultura audiovisual. El gran repte de l'educació és ara adaptar-se adequadament a aquesta veritat, anar al moll de l'os i reflexionar sobre el camí que haurem de seguir per poder formar adolescents lliures, conscients, amb esperit crític, i capaços de fer lectures reflexives sobre qualsevol tipus de creació artística, encara que no siga literària. Ens interessa crear futurs adults respectuosos i atents a la diversitat del món en el qual ens desenvolupem en societat.

Per acabar, cal recordar que com a docents hem de vigilar i revisar les nostres actituds des d'una perspectiva de gènere també –i sobretot- en la nostra vida quotidiana. Sense aquesta premissa, serà impossible estar a l'altura dels debats i les reflexions que posarem sobre la taula. No només hem de tenir en compte aquesta revisió dins el mateix currículum oficial i a les unitats, sinó també hem de ser bons observadors i detectar els comportaments que no siguen coherents amb el respecte i els drets individuals de les persones per part de l'alumnat dins l'aula, i tallar-lo des de l'arrel. Hem d'aprendre molt per poder ensenyar com cal:

«Arribats a aquest punt, al punt en què hem d'implementar tots aquests conceptes en l'aula, en què ens hem d'arromangar com a docents, en què hem d'esmolat l'eina... Arribats a l'hora de la veritat, només tenim que

preguntes. Preguntes que vam voler llançar a la comunitat educativa per intentar esbrinar, primer, què sabem els mestres de tot això, si som o no conscients que treballem amb material sensible: els adolescents immersos en infinites baralles internes (i externes) per definir-se; i segon si, sabent-ne, passem de puntetes per por de no ser destres en el com, si no ens interessa en absolut i ja ho resoldran en un altre lloc perquè queda fora de les nostres obligacions docents o si l'excusa per no fer-ho, com quasi sempre, és la falta de temps.» (24: 2015)

6. Bibliografia

AMORÓS, D., ESCRIBANO, J. E. (2015), Dossier: L'ensenyament de la literatura (i de la llengua): noves perspectives, nous reptes, *Ítaca, Revista de Filologia*, Universitat d'Alacant, Núm.6, pp. 23-33

BORJA SANZ, JOAN (2005) *Llegendes del sud*, Editorials del Bullent, València

COLOMER, TERESA (2008) *Lectures adolescents*, Editorial Graó, Barcelona

FINN GARNER, JAMES (1995) *Contes per a nens i nenes políticament correctes*, Traducció a cura de Quim Monzó i Maria Roura, Edicions Crema

GOBIERNO DE ESPAÑA, MINISTERIO DE EDUCACIÓN, CULTURA Y DEPORTE, CONECTA (2018) *Barómetro, Hábitos de lectura y compra de libros en España 2017*, preparado para federación de gremios de editores

MARTÍNEZ PARDO, EVA (2017) *Sota la pell del Llop*, Editorial Graó, Barcelona

MONZÓ, QUIM (2007) *Mil Cretins*, Editorial Quaderns Crema, Barcelona

POSADA, ADOLFO R. (2017) *Didáctica y posthumanismo: la enseñanza de ELE y literatura en la era digital*, *Revista de lengua i literatura*, Universitatea de vest din Timisoara, Núm. 3, pp. 70-82

ANNEX I

Dossier d'activitats

Un passeig de contes

VALENCIÀ: LENGUA I LITERATURA

IES GAIA

CURS 2017/2018

Activitat inicial

A continuació, escriureu vosaltres un final alternatiu al de *La caputxeta vermella* o *La ventafocs* (versió tradicional) només amb tres línies o quatre línies. Recorda tot el que hem après en aquesta sessió.

Activitat de recerca

De manera individual, heu de cercar als familiars o amics de més edat que coneixeu, i preguntar per rondalles, cançons, llegendes i històries sobre personatges populars locals que coneguen. Enregistreu amb una gravadora (podeu utilitzar la que solen integrar els telèfons mòbils) a l'informant mentre us transmet la informació. Posteriorment, transcriureu l'àudio literalment en aquest mateix full. De ben segur hi apareixeran barbarismes i incorreccions pròpies del registre col·loquial. Detecta'ls i afegiu-los en cursiva. Emplena aquesta informació abans de dur a terme la transcripció:

Nom de l'informant:

Edat:

Lloc de naixement:

Comentari/reflexió sobre l'actuació de la conta-contes Tània

Després d'haver vist l'actuació de Tània Muñoz, escriu una redacció (200-250 paraules) on expliques quina és la teua concepció sobre els contes abans i després d'haver-los treballat en aquesta UD. Si us serveix d'inspiració, podeu respondre qüestions com aquestes: Penses que és important conèixer el rerefons dels contes populars tradicionals i comparar-los amb les reescriptures que s'han fet d'aquests? Què creus que has après fins ara? T'ha cridat l'atenció que hi haja persones que es dediquen a contar contes?

Aquesta és la llista de contes RECOMANATS per fer l'exposició:

-Qualsevol conte de l'obra *Contes per a nens i nenes políticament correctes*, de James Garner Finn (a excepció del conte *La caputxeta vermella*, que ja hem vist a classe)

De Quim Monzó:

-«Fam i set de justícia», de l'obra *Guadalajara*

-«Una nit», de l'obra *Mil Cretins*

-«Enllà de la nafra», de l'obra *Mil Cretins*

-«L'amor és etern», de l'obra *Mil Cretins*

-«Una altra nit», de l'obra *Mil Cretins*

-«La bella dorment», de l'obra *El perquè de tot plegat*

-«El gripau», de l'obra *El perquè de tot plegat*

-«L'eufòria dels troians», de l'obra *El perquè de tot plegat*

-«La fe», de l'obra *El perquè de tot plegat*

-«Vida matrimonial», de l'obra *El perquè de tot plegat*

La llista és oberta, sempre que el conte que proposeu el grup d'alumnes tinga relació amb tot allò que treballem en aquesta UD. Ho haureu de justificar i acordar prèviament amb el professor/a.

Rúbrica d'avaluació per a les exposicions orals

	3	2	1	0
El llenguatge és correcte en general? Adequació a l'estàndard				
La informació que apareix és coherent i està ben sintetitzada?				
Fan un bon ús de les TIC?				
Han captat l'atenció del públic?				
El llenguatge no verbal (gesticulació, mirada a tot el públic..) ha estat adequat?				

Tasca final

Com bé sabeu, podeu escollir entre les tres opcions que hem explicat a classe.

- 1 Reescriure qualsevol conte clàssic –*Ventafocs, Bella dorment, Blancaneus*– tenint en compte el món actual. Escriure un comentari analític del text propi.

Opcional: Afegir una fotografia tipus *Fallen Princess* relacionada amb el text que s’ha escrit creada per tu.

- 2 Tria una cançó que conegues amb components sexistes, com els que hem detectat a classe i reescriu-la buidant-la en aquest sentit. Afegir una reflexió que justifique els canvis seguint els coneixements que hem explicat.
- 3 Continuar amb el treball de recerca: preguntar a casa per rondalles, contes o llegendes que coneguen. Registrar, transcriure, i reescriure lliurement, fent una adaptació lliure i personal de la història original que heu cercat. Després, justifiqueu amb un comentari de text el sentit profund de la vostra creació.

ANNEX II

Enllaç al Prezi:

http://prezi.com/g9acidfspi2y/?utm_campaign=share&utm_medium=copy

Exemple preguntes *Kahoot*:

A quin gènere literari pertany la literatura de Monzó?

Folklorisme

Realisme brut

Novel·la històrica

Literatura bruta

Quins trets són característics de la seua literatura?

Recargolament

Humor i ironia

Ambientació medieval

Poca qualitat literària

El realisme brut

Conta històries de gent obsessionada amb la neteja

Fa una crítica a la societat consumista i conformista

Consisteix a descriure escenes sexuals amb detall

Narra històries de gent que no sol dutxar-se

Quins d'aquests oficis NO ha exercit Quim Monzó?

Escriptor

Tertulià de televisió

Cantant de *Trap*

Corresponsal de guerra en Vietnam